

Listy ZŠ Svobodná a MŠ Písek

Lистопад - prosínek
školní rok 2008/2009

Adventní jarmark

Každoročně vítáme příchod Vánoc velkým adventním jarmarkem. Je proto určitě vhodné věnovat mu úvod tohoto vydání listů. Budu se trochu opakovat, ale nedá mi to. Přirovnala bych celou organizaci jarmarku k hluboké meditativní práci tibetských mnichů, kteří celý týden pečlivě vysypávají obrovskou mandalu z barevných písků a na závěr ji během pár vteřin rozmetají. A ví, že je to tak dobře.

I já měla zvláštní pocit, když jsem v pátek okolo 20 hod opouštěla naši největší krásně vyzdobenou jarmarkovou místnost a v sobotu stejnou dobou z ní odcházela jako z nudné jídelny s igelity na stolech.

Proč to všechno? Odpověděla bych větou, která je mi velmi blízká: Naším cílem je sama cesta. I při organizaci této velké akce jsme se mohli víc poznat. Kdo přiložil ruku k dílu jakýmkoli způsobem, má náš upřímný a velký dík. Sama vím, že najít v sobě ochotu, energii a čas podílet se na něčem, co není jen v můj prospěch, je někdy velmi těžké. A bolí to.

Nelze tady vyjmenovat osobně všechny, bez kterých by jarmark nebyl možný, ale ráda bych je zmínila alespoň takto:

Jménem všech dětí, pro které je určen výtěžek jarmarku a jménem všech návštěvníků DĚKUJEME:

- rodičům a paní učitelce ze 2. třídy za vzornou organizaci jarmarku
- všem rodičům, učitelům a žákům, kteří připravili a vyzdobili školu
- rodičům a paním vychovatelkám, kteří tvořili krásné výrobky před jarmarkem i na něm
- všem, kteří na jarmarku prodávali a 20% výtěžku darovali škole
- všem, kteří zajišťovali přípravu a prodej občerstvení
- všem, kteří po jarmarku uklízeli a stěhovali
- všem učitelům, panu školníkovi a uklízečkám
- děkujeme pravidelným sponzorům – firmě **MASNA PŘÍBRAM** za vynikající občerstvení
- manželům **KROPÁČKOVÝM** za štědrý finanční dar

Díky těmto všem lidem činí letošní výtěžek adventního jarmarku rekordních 32 596 Kč.

Děti z naší školy už se těší na:

velkou dřevěnou stavebnici Polikarp pro žáky 1. stupně

šicí stroj pro žáky 2. stupně

na knihy, slovníky a atlasy (i to si umím představit) pro všechny

Děkujeme všem, z jejichž dílků se skládá tato krásná suma.

Až budete mít po ruce diář na příští rok, můžete si zapsat: vánoční jarmark bude v sobotu 28.11. 2009. A pokud se vám to zdá nekonečně dlouhá doba a vaše děti či vy sami si chvíli s rukama v klíně neumíte představit, potěším vás. Můžete začít malovat kraslice! Moje dcery opojené bohatým výdělkem celou neděli po jarmarku stříhaly zajíčky. Velikonoční jarmark bude ve středu 8.4. 2009 pod taktovkou 1. třídy.

Veselé Vánoce!

Jitka Čápková

Z mateřské školky Sluníčko

„Přijede-li Martin na bílém koni, metelice za metelici se honí.“

Potemnělým lesem problikávají váhavá světýlka a jako světelný had se plazí cestou ke třem rybníkům. Každá dětská dušička se chvěje napětím a očekáváním. Dušičky maminek, tatínků i dědečků jsou plné zvědavosti a naše dušičky (nás učitelky) zase plné strachu, zda v té tmě nesejdeme z cesty.

To vše patří k onomu večeru, martinská legenda znovu ožila a s ní vešla světla i do našich srdcí.

Nakonec jsme tu správnou cestu ale přece jenom našli, oheň plápolal a děti zpívaly. Když utichl poslední hlásek, zašuměl vítr v tmavém lese a do ticha se ozval klapot koňských kopyt. Mnozí z nás Martina v té tmě nespátřili. Většina dětí však ano. Někdo viděl stín, někdo koně, kdosi viděl svatého Martina z koně i sesednout. Prchavý okamžik zapsal se však do všech našich srdcí. Jistojistě tam Martin být musel, perníkový kůň byl toho důkazem. Kdo všechno s námi ještě tou cestou necestou šel, sama nevím, andělé a skřítky nad námi však drželi svou stráž. Vždyť vše, co jsme v té tmě ztratili, jsme zase našli.

Děkujeme Martine.

Vlasta Šimková

Mnohokrát děkujeme za sponzorský dar Veronice a Liborovi Kropáčkovým. Máme teď v oddělení na Logrech pro děti krásné akvárium.

Co se děje ve třídách?

Podzimní listopadový vítr zavál do první třídy poprvé také čísla a číslice. V první epoše počtů v tomto školním roce jsme se seznámili s římskými číslicemi od I do XII. Ze druhé třídy k nám zavítali 4 početní skřítkové a začali se u nás pomalu zabydlovat. Od druháků jsme také dostali pytlíčky s fazolkami, které nám pomáhaly počítat do dvanácti. Na Martinskou slavnost jsme si společně vyrobili lucerničky. Dařilo se nám také motání pavučinek z různobarevných přízí a vyrábění vánočních přáníček, zapalovátek a řetězů ze slámy a filců na adventní jarmark.

Druhá třída právě prožívá epochu českého jazyka. Naučili jsme se psát malými tiskacími písmeny a pronikáme do tajů čtení. Na jarmark jsme s nadšením vyráběli nepečené cukroví a věříme, že všem chutnalo. Také jsme se pustili do pletení hladce i obratce.

V listopadu třetíáci „stavěli“ v epoše počtů barevné domečky. Do nich nastěhovali jednotky, desítky, stovky i tisíce a písemně je sčítali. V českém jazyce otvírali v království vyjmenovaných slov jednu komnatu za druhou. Mnozí už venku pobíhají ve vlastnoručně uháčkované čepici. Zpívají koledy a těší se na Vánoce.

Po epoše matematiky by si jistě každý čtvrták vybral raději osminu než dvanáctinu koláče, přestože dvanáctka je větší než osmička. V matematice se totiž seznamovali se zlomky i s jednoduchým počítáním s nimi. Nyní se učí o zvířatech a chystají se na své první velké referáty.

Epocha starých civilizací vnesla do 5. třídy svěží vítr a potěšení. Vrátila se do starých dob a žila život dávných obyvatel Indie, Mezopotámie či Persie.

Šestá třída si prožila epochu akustiky a optiky. Byla to příjemná epocha, vždyť kdy jindy můžete při vyučování pouštět prasátka nebo stíny na zeď a učitel to ještě vyžaduje. Hudba nám pomohla proniknout do základů akustiky. Zjišťovali jsme, na čem závisí výška, barva a síla zvuku hudebních nástrojů a jak se vůbec tvoří zvuk. V optice jsme zkoušeli, co vidí oči v absolutně zatemněné místnosti. Nic! Které barvy vidíme za slabého světla? Černou, bílou a šedou! A jak se světlo šíří? Také jsme přišli na to, že když něco vidíme, nebo slyšíme neznamená to, že si toho jsme opravdu vědomi (bzučení a mrkání zářivky). V současné době poznáváme minerály a horniny v epoše geologie.

Sedmá třída se setkala s „kouzelníci“ chemií. Pozorovala oheň, hoření různých látek, objevovala tajuplný cyklus vápence a žasla nad barevnými kombinacemi při pokusech s kyselinami a zásadami.

Osmá třída prošla v epoše historie dobu renesance. Vynález knihtisku si zažila zpracováním monogramů, jejich vyrytím a vlastním tiskem. Nyní zkoumá cukr, tuk, škrob a bílkoviny z hlediska chemie. Vaří, pálí a míchá roztoky.

Devátá třída má právě epochu historie. Období první světové války je nepříliš radostným, avšak důležitým obdobím v dějinách lidstva. S velkým úsilím se také většina žáků deváté třídy ujala chodu čajovny na našem jarmarku. Patří jim za to dík.

třídní učitelé

Z waldorfské pedagogiky

Vyprávění pravých obrazů v mladším školním věku jako pomocník pro zdravý vývoj dětí v jejich pozdějším životě

Vyprávění příběhů dětem má duševně-hygienický účinek, který je tím silnější, čím více jsou předkládané obrazy naplněny živostí a opravdovostí. Přitom je důležité rozlišovat, kdy se jedná o obrazy pramenící z živé fantazie a kdy jen z pouhé laciné fantastiky (např. žáby větší prádlo).

Ve věku čtyř až osmi let mají zvláštní význam pohádky, ale až do desátého roku života potřebuje dítě vysloveně obraznou potravu. Není vůbec snadné najít opravdové příběhy. Když dítě příběhne s nějakou květinou nebo kamenem a ptá se: „Tati, co to je?“,

je potom zklamáno, když uslyší jen „petrklíč“ nebo „křišťál“. Chce vědět víc. Souvisí ta věc se mnou, a jak souvisí se světem a jinými přírodními tvory? Vychovatel si musí vypěstovat schopnost odpovídat důmyslnými příběhy. Pravá výchova nemůže spočívat jen v poskytování informací určených k zapamatování. Taková výchova musí jako proces zahrnující celého člověka školit soudnost, pěstovat cit a posilovat vůli.

Obrazy a jejich sledy oslovují bezprostředně prožívání duše a morální síly, a jsou proto potravou duše. Stávají se skrytými dřímajícími schopnostmi. Navíc se moudrost z těchto obrazů dokáže v pozdějším životě proměnit na silné jasné myšlenky. V pravém obrazu žije síla proměny a vývoje. Pouhý fantastický obraz je naproti tomu jakoby parazitem v duševním životě.

Na druhé straně bývají dnes děti příliš brzy a příliš intenzivně zatěžovány abstraktními a myšlenkovými prvky. Vlastní intelektuální soudnost se přirozeně rozvíjí teprve od dvanáctého roku života, a je pak tím silnější, čím více byla předtím chráněna a čím méně byla předčasně podněcována. Není-li oprávněný dětský hlad po obrazech uspokojován, nemůže se člověk správně rozvinout ve své citové a volní stránce. A včas neutišený hlad po obrazech se chorobným způsobem objeví později například sklonem k chaotické revoltě a k závislosti na televizi nebo drogách.

Můžeme učinit zajímavou zkušenost, máme-li možnost pozorovat vedle sebe děti stejných věkových skupin, z nichž jedny mohly v době svých pěti až dvanácti let prožívat obrazné obsahy a uměleckou činnost, kdežto druhé již musely pojmát mnoho abstraktních myšlenek. U mnohých z těchto dětí dochází k prudkému a hrozivému růstu do výšky a je zde sklon k předčasnému dospívání. Ty první děti zůstávají celou svou bytostí mladší, více červenolící a rostou normálně.

Zajímavý příklad toho, jak má bohaté dětství naplněné pravými obrazy později za následek tvořivý profesní život, máme ve Skotu Jamesi Wattovi. Nejenže se velmi pozdě naučil číst a psát, ale nemohl se dosyta naposlouchat galských pověstí a pohádek, které mu vyprávěla jeho matka. A nikdo si nedovolí tvrdit, že tento člověk, kterému vděčíme za vynalezení parního stroje a dalších dvaadvaceti méně známých strojů, se tímto svým dětstvím odcizil životní realitě.

Abstraktní myšlenky, podávané v nesprávném věku, znamenají kameny, avšak živé obrazy v pravou dobu znamenají chléb pro duši, působící dokonce i ve spánku. Díky pověstem, pohádkám, bájím, díky všemu opravdově obraznému se děti stávají radostnými a harmonickými. Opravdové obrazy patří k faktorům, které děti uzdravují na těle i na duši.

Následují příklady vyprávění, do kterých může vychovatel zapracovat obsah naučný a etický.

Příběh o malé kytičce a velkém kameni.

Jednoho dne vyrostla na louce krásná kytička, která se poprvé rozvinula světu, rozhlédla se a uviděla veliký kámen. „Jsi také kytička?“ ptá se rostlinka. „Ne, já jsem kámen.“ „Jak to, že nemáš listy jako já?“ „Proč nemáš květy?“ „Nepotřebuji je,“ odpovídá kámen. „Ležím tu již velmi dlouhou dobu, nerostu...“ „A nejsi z toho smutný, že nevoníš, nekýváš se ve větru...?“ ptá se rostlina.

„Ne. A hned ti povím proč. Když přijde podzim, ty ztratíš květy, listy, a až přijde zima, zmizíš úplně. Ale já zůstanu.“

(Takovým způsobem se dají přiblížit rozdíly mezi živou a neživou přírodou. Z tohoto vyprávění si dítě odnáší hluboký a opravdový prožitek.)

Vyprávění o silném dubu a slabém rákosí

(Vyprávění tohoto typu má mravoučný obsah. Je možno je využít, když se vyskytnou případy přehnané dominance a agrese dětí vůči jiným dětem a dosavadní výtky se mívají účinkem.)

Na břehu řeky rostlo slabé rákosí. Stál tam i silný dub. Dub se neustále vytahoval nad slabým rákosím. Jednou však přišla prudká bouře. Dub se opět vytahoval: „Se mnou to ani nehne, podívej jak ty se ve větru skláníš až k zemi.“ Bouře však byla tak silná a vítr zavanul tak prudce, že dub nevydržel a zlomil se. Ale rákosí zůstalo

Z knih „Výchova a zdraví našich dětí“ a „Waldorfská škola“ převzal a upravil
Miloslav Machač

Práce dětí

Třetáci se pokoušeli o své první veršování - mikulášské. Zatím doma se svými rodiči. Moc se jim povedlo.

Já mám rohy, kopyta,
piju víno z koryta.
Nikdy z pekla nelezu
bez svého řetězu.

Kája Zika s tatínkem

Už je tady prosinec,
u okna bije mráz.
Venku se zas honí s čerty
andělé a Mikuláš.

Zdenička Nováková (sama)

Mikuláš k nám přijde brzy,
vrátka vržou vrzy, vrzy.
Anděl přijde s Mikulášem
a snad i s velkým košem.
V koši budou mandlíčky
pro hodné dětičky.

*Magdalénka Čáková
s maminkou*

Pátáci zase tvořili v rámci své epochy dějepisu – ponořili se do staré Mezopotámie a Indie, v následujícím textu zcela vážně.

Gilgameš

Postava Gilgameše měřila jedenáct loktů, kolem prsou měl devět pídí. Všichni bohové si ho oblíbili. Když se narodil, dostal od každého boha něco do vínku. Od boha Ea moudrost, od boha bouře odvalu a všechny možné povahy. Patřili mu všichni muži i ženy, všichni mu museli sloužit. Pro všechny byl velký vládce, všichni ho povyšovali.

Jen jednoho chtěl Gilgameš dosáhnout...

Po matce byl z jedné třetiny bůh, ale po otci člověk – tudíž smrtelník. To bylo ono, po čem Gilgameš toužil – stát se NESMRTELNÝM!

Anna Kovalská

...a nebo také žertem:

Buddhové, buddhové,
jsou to velmi zvláštní lidé,
modlí se dny i noci,
když vyjí šedí vlci.

Modlí se celé věky,
od větru mají ošlehané
boky,
krmí se jen velmi málo,
že by jim to za to stálo,
jídla mají velmi málo.

Šamaš, to je velký vládce,
nevládne tak zrovna krátce,
když jeho vláda zahřímá,
bude všude velká rýma.
Když se lidé modlit budou,
bohové se radovat budou,
když se lidé modlit budou,
bohové to vidět budou.

Jen jedno zrnko rýže denně,

večer nemyjí se v sladké
pěně,
nežijí si v bavlnce,
občas přespí na skalce,
skalka je hodně špičatá
jako jehelná louka.

Bára Sveykovská, Ema Žáková, Eliška Houserová, Josef Ciboch

K epoše chemie v 7. třídě, k tématu ohně...

Oheň

Oheň plane rudou září,
listopad je v kalendáři.

Ohřejem si u něj ruce,
nesmí hořet příliš prudce

Hodně tepla v novém roce,
hodně dáreků na Vánoce.

Informace pro rodiče

Děkujeme 7. třídě a rodičům dětí z 5. třídy za pomoc při organizaci sv. Martina a při pečení perníčků na slavnost.

Prosíme všechny rodiče:
rozhlédněte se doma během vánočního úklidu a pokud vám padne do oka vhodný příspěvek do masopustní **tomboly**, prosíme, přineste ho kdykoli do ranní družiny na Šobrově škole. Děkujeme.

Vážení rodiče a přátelé školy.

Začíná se blýskat na lepší časy! Ve čtvrtek 4. prosince schválili zastupitelé našeho města investici 15 milionů Kč na rekonstrukci a přestavbu našeho objektu v ulici Dr. M. Horákové. A tak téměř po 16 letech, kdy tato budova sloužila naší základní škole, bude přebudována opět na školu mateřskou. Pod jedinou střechu se pak k 1. 9. 2009 nastěhují obě naše oddělení mateřské školy Sluníčko. Vznikne též nové třetí oddělení a my budeme moci konečně uspokojit všechny žadatele o místo v naší waldorfské školce. Učitelé, vychovatelé i provozní zaměstnanci věří, že stojíme na prahu nové etapy budování waldorfského školství v Písku.

Ilona Štastná

Kalendář akcí na leden a únor 2009

Čtvrtek 8. 1. od 16.00 - prostory ZŠ Svobodná v budově ZŠ T. Šobra

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Od 17.00 UKÁZKY Z VÝUKY 1. a 2. STUPNĚ

Přijďte, ptejte se, prožijte osobně.

Středa 14.1. od 17.00 – býv. pavilon družin Šobrovy školy

UMĚLECKÁ DÍLNA S LEO KLEINEM

Jen jednou v roce máte možnost tvořit pod vedením tohoto holandského lektora – mentora naší školy.

Pátek 16.1. a sobota 17.1. - prostory ZŠ Svobodná v budově Šobrovy školy
ZÁPIS DO 1. TŘÍDY
Sledujte zvláštní plakáty.

Středa 21.1. od 17.00 – býv. pavilon družin Šobrovy školy
TVŮRČÍ DÍLNA DRÁTENICTVÍ
Aneb noste hrnce! S sebou hrnečky, květníky, svíčky, lahve - vše lze krásně odrátovat. Nádoby si možno koupit i na dílně.
Vstupné 80,- Kč

Neděle 25.1. od 14.30 - loutkový sál Kulturního domu
PTÁK OHNIVÁK A LIŠKA RYŠKA
Hraje ochotnický soubor Copánek.
Loutková pohádka zpracovaná osobitým copánkovským způsobem. Nádherně vyřezávané loutky, šikovné děti, ušlechtilost a moudrost erbenovského textu.
Akce se koná za podpory města Písek.
Vstupné 50,- Kč

Čtvrtek 12. 2. od 17.30 - býv. pavilon družin Šobrovy školy
PŘEDNÁŠKA PhDr. ANEŽKA JANÁTOVÁ
Cyklus Životní krize a závislosti – důležitost komunikace.
Akce se koná za podpory Jihočeského kraje.

Sobota 14.2. a 21.2. od 10.00 - býv. pavilon družin Šobrovy školy
VYRÁBÍME MASOPUSTNÍ MASKY
Tvůrčí dílna.

Úterý 24.2. – sraz u školy
MASOPUSTNÍ REJ MĚSTEM A VESELICE V DIVADLE POD ČAROU
Tradiční slavnost pod taktovkou 3. třídy.

Dále probíhají celoroční kurzy (v býv. pavilonu družin ZŠ T. Šobra):

Řezbářství – úterý od 16.30

Košikářství – středa od 15.30

Tvoření z ovčí vlny – sudé středy od 19.00

Na kurzy se přihlašujte na tel. 731 275 690.

Informace k akcím: Jitka Čápková, jitkacap@centrum.cz, tel. 731 275 690

*Texty do Listů ZŠ Svobodná a MŠ Písek připravili I. Štastná, J. Čápková, V. Šimková,
M. Machač, N. Petr a třídní učitelé.
Vyšlo 12. prosince 2008.*

Základní škola Svobodná a Mateřská škola Písek,
Dr. M. Horákové 1720, 397 01, Písek, tel.: 382 214 815

www.zssvobodna.cz

info@zssvobodna.cz